

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Vera Pușcaș reprezentată de avocatul Ion
Negura,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Pușcaș
împotriva Asociației Obștești „Izvoraș” privind constatarea faptului încălcării
dreptului de folosire a rețelei de apeduct, repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2018, prin care s-a
respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de către
Vera Pușcaș,

c o n s t a t ă :

La 22 iunie 2016 Vera Pușcaș, reprezentată de avocatul Ion Negura, a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Obștești „Izvoraș” privind
înlăturarea obstacolelor de folosire a rețelei de apeduct, obligarea reconectării la
rețeaua de apeduct, încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și a
cheltuielilor de judecată.

În procesul examinării cauzei Vera Pușcaș, reprezentată de avocatul Ion
Negura, a depus cerere de chemare în judecată concretizată prin care a solicitat
constatarea faptului încălcării dreptului de folosire a rețelei de apeduct în vederea
aprovizionării cu apă potabilă a casei de locuit individuale situată în xxxxxxxx care-
i aparține cu drept de proprietate, încasarea prejudiciului moral în mărime de
50 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central,
acțiunea depusă de avocatul Ion Negura în interesele Verei Pușcaș împotriva
Asociației Obștești „Izvoraș” cu privire la repararea prejudiciului moral, s-a respins
ca neîntemeiată.

La 27 aprilie 2018 Vera Pușcaș reprezentată de avocatul Ion Negura a declarat
apel împotriva hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central,
solicitând repunerea în termen a apelului și casarea integrală a hotărârii instanței de
fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de Vera Pușcaș ca fiind depusă tardiv.

La 27 iulie 2018 Vera Pușcaș reprezentată de avocatul Ion Negura, a declarat recurs împotriva încheierii din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare a cauzei.

În motivarea recursului s-a indicat că la data de 25 aprilie 2018, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, a fost depusă cerere de apel nemotivată solicitând repunerea în termen a apelului, scutirea de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

A menționat că a contestat hotărârea primei instanțe în termen de 5 zile de la data când a aflat despre existența acesteia și anume la 20 aprilie 2018.

Consideră că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia de a respinge cererea privind repunerea în termen a cererii de apel or, avocatul Ion Negura nu a cunoscut și nici nu a putut să cunoască despre faptul că a fost emisă hotărârea la 19 martie 2018, așa cum acesta nu a fost citat în ședința de judecată. La ultima ședință de judecată la care a fost prezent avocatul, au avut loc susținerile verbale și urma să fie pronunțată hotărârea, însă instanța de fond a reluat examinarea cauzei în fond și a stabilit o altă ședință de judecată.

Astfel, la 20 aprilie 2018 recepționând hotărârea primei instanțe a contestat-o în termen de 5 zile de la comunicare, fapt pentru care a și solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

Consideră că prin restituirea cererii de apel, recurente Vera Pușcaș se încalcă drepturile și libertățile fundamentale, dreptul la apărare, dreptul la un proces echitabil și acces liber la justiție.

A menționat că încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată la data de 20 iulie 2018 din care motiv a depus recursul la 27 iulie 2018.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 27 iunie 2018 și expediată participanților la proces la 12 iulie 2018, însă date referitor la recepționarea de către părți a încheierii la materialele cauzei lipsesc, respectiv recursul declarat la 27 iulie 2018 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei s-a stabilit că la examinarea cauzei în prima instanță reclamanta Vera Pușcaș a fost reprezentată de avocatul Ion Negura, ambii fiind citați legal în ședințele de judecată, avocatul participând nemijlocit în ședințele de judecată din 16 septembrie 2016, 15 iunie 2017, 02 noiembrie 2017, 17 noiembrie 2017 (f.d.26-27, 52, 57-58,67-68, 71, 74-75, 78, 89-92, 96-97), iar la data de 19 martie 2018 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central. La 05 aprilie 2018 copia dispozitivului hotărârii a fost expediat în adresa reclamantei Vera Pușcaș și a avocatului Ion Negura, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr.5150-51 (f.d.103).

Așa fiind, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 20 martie 2018, ziua imediat următoare datei când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe și a expirat la data de 18 aprilie 2018, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

Contrar normelor procedurale enunțate mai sus, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă de recurentă și înregistrată abia la 27 aprilie 2018 (f.d.104-105), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Vera Pușcaș odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a prezentat careva probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Potrivit art.116 alin.(1), (2) și (3) din Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, argumentele recurente, precum că nu a avut posibilitate de a declara apel în termen, deoarece hotărârea primei instanțe a fost emisă în lipsa unui participant la proces, instanța de recurs le consideră declarative și fără suport legal, în cazul în care termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii sau de la data comunicării hotărârii motivate, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Mai mult ca atât, potrivit materialelor dosarului este cert că atât Vera Pușcaș, cât și avocatul Ion Negura, au fost înștiinați legal și au cunoscut despre examinarea

cauzei, inclusiv pentru ședința de judecată din 19 martie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție a citației (f.d. 96-97).

Prin urmare, instanța de apel corect a notat că, apelantul nu a motivat necesitatea repunerii în termen a cererii de apel, motivele omiterii termenului de contestare a hotărârii judecătorești or, simpla invocare de repunere în termen a cererii nu este suficientă pentru a admite cerința dată.

La caz, Colegiul consideră necesar a menționa că, adresând cerere de chemare în judecată și fiind cunoscută despre data, ora, locul ședințelor de judecată, Vera Pușcaș și avocatul Ion Negura, care o reprezenta, urmau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO (Van Ham versus Germany nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de protejare a drepturilor sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt care a fost ignorat și a generat omiterea fără motive a termenului prevăzut pentru depunerea apelului.

Mai mult ca atât, potrivit art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Instanța de apel întemeiat a conchis asupra necesității respingerii cerinței de repunere în termen a cererii de apel, în cazul în care nu au fost prezentate motive întemeiate pentru repunerea în termen.

Soluția de respingere a cererii de repunere în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și în așa mod ar implica încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova, Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 27 iunie 2018, deoarece apelantul nu și-a exercitat fără motive întemeiate drepturile sale procedurale, iar în consecință Curtea de Apel Chișinău a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 alin.1-3) Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sanțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele indicate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vera Pușcaș reprezentată de avocatul Ion Negura.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2018 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Pușcaș împotriva Asociației Obștești „Izvoraș” privind constatarea faptului încălcării dreptului de folosire a rețelei de apeduct, repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh